

Handläggare:
Henrik Hagblom
Juan Colarte

Till
Krisledningsnämnden 2018-06-15

Handlingsplan för krishantering vid Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Förslag till beslut

1. Krisledningsnämnden vid Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att anta handlingsplanen för krishantering.

Christian Foster
Förbundsdirektör

Sammanfattning

Syftet med handlingsplanen för krishantering är att Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) och dess utförare ska ha en god förmåga att hantera de samhällsstörningar som påverkar verksamheten och dess patienter/brukare. Det är viktigt att verksamheten fungerar, om än på annat sätt, även vid lägen eller tillstånd som avviker från vardagen.

KSON:s utförare ska också ha god kunskap om de risker och sårbarheter som kan påverka verksamheterna, där konsekvenserna för den egna verksamheten analyseras. Viktigt är också att KSON och dess utförare planerar för hur risker och sårbarheter undanröjs eller minskas. KSON och dess utförare av hälso-, sjukvård och omsorg ska därutöver ha en planering för – och god förmåga – att hantera konsekvenserna av extraordinära händelser, det vill säga att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas, liksom att ge invånare och medier tillräcklig och korrekt information om händelsen. KSON ska också verka för samordning av krishantering med andra aktörer, både i det förberedande arbetet och i det akuta skedet vid en allvarlig händelse.

För att handlingsplanen ska kunna genomföras smidigt och i god ordning föreslås ett antal åtgärder, baserad på att bifogad handlingsplan fastställs och implementeras. Implementeringen genomförs på följande sätt:

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

- En projektledare anställs på deltid under ett år för genomförande, stöd och samordning.
- En inledande risk- och sårbarhetsanalys (RSA) genomförs för KSONs förvaltning
- Alla KSON:s utförare i Norrtälje grupperas med utgångspunkt från vilka indikatorer de ska uppfylla. Alla utförare behöver inte uppfylla alla indikatorer.
- Personal hos KSONs utförare i Norrtälje och berörd personal vid KSON utbildas i RSA liksom hur dessa följs upp och utvärderas.
- KSONs avtal med respektive utförare anpassas till innehållet i Krisledningsnämndens reglemente och handlingsplan.
- RSA genomförs hos alla KSONs utförare i Norrtälje under en period om 2-3 år, enligt en i förväg bestämd plan.
- KSONs Krisledningsnämnd sammanträder minst en gång per år för att följa arbetet med implementeringen.
- Huruvida KSONs förvaltning har behov av beredskap dygnet runt allaårets dagar får utredas av projektledare, i samverkan med Norrtälje kommun och Stockholms läns landsting.

Beträffande de ekonomiska konsekvenserna beräknas kostnaden för en deltidsanställd projektledare (50 %) under 1 år till cirka 0,5 miljoner kronor. Andra kostnader som kan uppkomma är arbetstid för berörda utförare samt eventuellt extra anslag till vissa utförare för genomförande. Om eventuella samverkansavtal om exempelvis nyttjande av elreservaggregat, bandvagnar med mera medför extra kostnader har i detta inte kunna beräknas. Ej heller kostnaderna för om KSON:s förvaltning kan anses behöva tjänsteman i beredskap (TiB), dygnet runt, årets alla dagar.

Om det är möjligt för KSON att erhålla bidrag för delar av handlingsplanen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är oklart. Är det möjligt föreslås att förvaltningen ansöker om detta.

Bilagor

1. Handlingsplan för krishantering vid Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Beslut skickas till

Stockholms läns landsting (registrator.lsf@sll.se)
Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)
TioHundra AB (registrator@tiohundra.se)

Handlingsplan för Krishantering vid Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Inledning

Alla kommuner, landsting, myndigheter m.fl. är skyldiga att sammanställa risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) samt utveckla en god förmåga att hantera samhällsstörningar. Även Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) har samma skyldighet. Syftet med arbetet är att minska sårbarheten i samhället och öka förmågan att hantera kriser.

Vårt samhälle måste fungera även vid störningar, kriser och krig. Skydd av samhällsviktig verksamhet handlar om att säkerställa en förmåga att förebygga, hantera och återhämta sig från allvarliga störningar hos de verksamheter och funktioner som är av betydelse för befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet samt våra grundläggande värden.

En viktig grund för KSON:s krisberedskap är de uppgifter som framgår av lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Även våra förbundsmedlemmar ställer krav på KSON att vi ska vidta åtgärder för att uppfylla de krav som ställs.

Denna handlingsplan ska efterlevas i olika utsträckning av KSON och dess utförare i Norrtälje kommun.

Landstingsfullmäktige har i sin reviderade (2017-06-17 LDR 7191) plan för krisberedskap skrivit följande om KSON under rubriken ”Roller och ansvar”:

”Enligt förbundsordningen beslutad den 15 december 2015 ska kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje ansvara för planläggning av den egna verksamheten enligt gällande beredskaps- och krishanteringslagstiftning.

För sådan vårdverksamhet som är överläten till kommunalförbundet regleras ansvar och uppdrag för planering inför en extraordinär händelse och höjd beredskap enligt allmänna villkor för vårdverksamhet. Gällande villkor återfinns på Vårdgivarguiden.”

Innan verksamheten övergick till att bli ett kommunalförbund uppdrog Stockholms läns landsting till dåvarande sjukvårds- och omsorgskontoret, i ett beslut daterat 2015-05-19 § 95 att ”Sjukvårds- och omsorgskontoret i Norrtälje ska:

- Utifrån gällande lagstiftning utarbeta och vid behov revidera en krisberedskapsplan för sitt verksamhetsområde.
- Organisera en beredskap dygnet runt årets alla dagar, för att vid en allvarlig händelse kunna etablera samverkan med övriga berörda aktörer inom landstinget.
- Genomföra risk- och sårbarhetsanalyser i enlighet med MSB:s föreskrifter.
- Upprätta kontinuitetsplaner för kritiska verksamheter och processer enligt ISO 22301: 2014. ”

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Landstinget har 3 nivåer för sin krishantering/beredskapslägen:

1. Stabsläge innebär att en särskild sjukvårdsledning håller sig underrättad om läget, vidtar nödvändiga åtgärder och följer händelseutvecklingen.
2. Förstärkningsläge innebär att den särskilda sjukvårdsledningen vidtar åtgärder för förstärkning av vissa viktiga funktioner.
3. Katastrofläge innebär att den särskilda sjukvårdsledningen vidtar åtgärder för förstärkning av alla viktiga funktioner.

Norrtälje kommun har i sin plan framhållit följande om ansvar: Kommunen strävar efter att ha en robust verksamhet som kan motstå och hantera samhällsstörningar med påverkan på kommunens verksamhet. I vardagen är det respektive verksamhetschef som har det övergripande ansvaret för att förebygga och hantera samhällsstörningar och därmed även för att upprätta egna planer för hur verksamheten ska kunna upprätthållas (s.k. kontinuitetsplanering).

I kommunens Krisledningsplan (2016-06), har man angivit 3 nivåer för krishantering:

1. Krishantering i vardagsorganisationen
2. Krishantering i utökad organisation: man inför en inriktnings- och samordningsfunktion som kan förstärkas med olika stödfunktioner. (Kommundirektör i samråd med TiB beslutar)
3. Krisledningsnämnd träder i funktion (KSO beslutar). Utgörs av KSau. Man tillsätter också en krisledningsgrupp av ordinarie kommunledningsgrupp som stöd till kommundirektören.

Syfte

KSON, dess direktion och förvaltning samt dess utförare i Norrtälje kommun ska ha en god förmåga att hantera samhällsstörningar som påverkar verksamheten och dess patienter/brukare. Det är viktigt att verksamheten fungerar, om än på annat sätt, även vid lägen eller tillstånd som avviker från vardagen.

KSON och dess utförare i Norrtälje kommun ska ha god *kunskap* om risker och sårbarhet som kan påverka berörda verksamheter. Konsekvenserna för den egna verksamheten ska analyseras.

KSON och dess utförare av sjukvård och omsorg ska ha en *planering* för hur risker och sårbarhet ska undanröjas och minskas. KSON och dess utförare i Norrtälje kommun ska därutöver ha en planering för hantering av konsekvenserna av en extraordinär händelse. KSON och dess utförare i Norrtälje kommun ska ha en god *förmåga* att hantera en extraordinär händelse, dvs. att vidta de nödvändiga åtgärder som krävs för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas, samt att ge invånare och medier tillräcklig och korrekt information om händelsen.

KSON ska verka för *samordning* av krishantering med andra aktörer i krishanteringssystemet, både i det förberedande arbetet och i det akuta skedet vid en allvarlig händelse.

Mål

1. KSON och dess utförare ska ha god kunskap om risker och sårbarheter som kan påverka verksamheten
2. KSON och dess utförare ska ha en planering för hur risker och sårbarheter ska undanröjas och minskas

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

3. KSON och dess utförare ska ha en god förmåga att hantera en extra ordinär händelse
4. KSON ska verka för samordning av krishanteringens med andra aktörer i krishanteringssystemet, både i det förebyggande arbetet och i det akuta skedet vid en allvarlig händelse

Målgrupp

Målgruppen för detta dokument är KSON:s förvaltning, politiker och KSON:s utförare inom Norrtälje kommun som KSON har avtal med. Dokumentet är styrande och ska användas dels som hjälp och stöd vid samhällsstörningar och extraordinära händelser, dels vid planering, utbildning och övning för att öka KSON och dess utförarens förmåga att motstå och hantera händelser som påverkar verksamheterna negativt.

Fyra grundläggande principer

Kommunalförbundets hantering av en samhällsstörning ska styras av fyra grundläggande principer:

- *Ansvarsprincipen* som innebär att den som normalt har ansvar för ett verksamhetsområde ansvarar för såväl den förebyggande riskhanteringen som driften av verksamheten när en samhällsstörning uppstår.
- *Närhetsprincipen* som innebär att riskerna för en skadehändelse ska minimeras och, i de fall där den ändå inträffar, hanteras primärt av de närmast berörda. Samhällsstörning ska hanteras på lägsta möjliga nivå.
- *Likhetsprincipen* som innebär att hanteringen av en skadehändelse ska avvika så lite som möjligt från den normala hanteringen avseende t.ex. organisationsstruktur eller verksamhetens lokalisering.
- *Utökade ansvarsprincipen, lojalitetsprincipen* som innebär att varje utförare/aktör även har ett ansvar att samverka med andra leverantörer/aktörer och bistå utifrån egen kompetens och förmåga om möjlighet finns.

Generell förmåga

Den förmåga som KSON och dess utförare ska utveckla består av flera viktiga delar:

- *Krishanteringsförmåga* som bland annat består av kunskapsuppbyggnad, ledningsorganisation, samverkan.
- *Operativ förmåga* som innebär förmåga att genomföra operativa insatser.
- *Robusthet* som innebär förmåga att motstå störningar i samhällsviktig infrastruktur.
- *Den katastrofmedicinska beredskapen och förmågan* utgår från regelverket i hälso-

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

och sjukvårdslagen och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap

Varje utförare är inom sitt verksamhetsområde ytterst ansvarig för planering och organisering av sin del av krisberedskap. De ska därför utarbeta och anta lokala planer enligt direktiv och inriktning i denna kris- och riskhanteringsplan samt ansvara för utbildning och övning av sin personal.

Ett systematiskt arbete med krisberedskap bör ta sin utgångspunkt i ordinarie planerings- och uppföljningsprocesser och kan beskrivas i följande delar:

1. Identifiera risker och ev. brister i förmågor samt behov av åtgärder.
2. Planera och fatta beslut om åtgärder.
3. Genomföra planerade åtgärder.
4. Följa upp genomförda åtgärder, brister i förmåga och utveckling av förmåga.

Kriskommunikation

En viktig del i samhällets krishanteringsförmåga är förmågan att kommunicera och informera effektivt vid en händelse eller samhällsstörning.

Med kriskommunikation avses kommunikation inför, under eller efter en händelse som kan leda till ett stort kommunikationsbehov hos allmänhet, media, samverkande aktörer eller verksamheter inom KSON:s ansvarsområde. Kriskommunikation ska därför tidigt och integrerat ingå i krishanteringen för att säkerställa att händelsen hanteras utifrån så bred förståelse som möjligt. Ansvaret för kriskommunikation följer verksamhetsansvaret. I vissa lägen kan dock kriskommunikationsarbetet behöva samordnas, inriktas eller styras av KSON:s kriskommunikationsfunktion.

Handlingsplanens struktur

Handlingsplanen är uppbyggd utifrån de fyra målområdena ovan. För varje målområde finns effektmål. Till varje effektmål kopplas ett antal mätbara indikatorer. De bör följas upp årligen eller i vart fall samtidigt med ordinarie avtalsuppföljning. Vissa indikatorer kan följas vartannat eller var tredje år.

För att förverkliga planens intentioner behöver målen brytas ner ytterligare och konkretiseras lokalt. En lokal handlingsplan bör varje utförare ta fram med aktiviteter för att uppnå indikatorerna. En lokal handlingsplan/aktivitetsplan beskriver vad som konkret ska göras för att uppnå indikatorerna. Planen bör även beskriva vilka resurser som har avsatts.

Varje utförare ska också identifiera skyddsvärden. För att bedömas som ”skyddsvärd” ska den ha grundläggande och avgörande betydelse för att nå målen. Landstinget har

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

angivit följande skyddsvärden indelade i huvudkategorier:
Människor, Försörjning, Fordon, Tekniska system, Byggnad och anläggning samt
information/kommunikation.

Handlingsplanens genomförande

För att handlingsplanen ska kunna genomföras på ett så smidigt sätt som möjligt och i god ordning krävs ett antal beslut samt långsiktighet i planering och genomförande:

1. Förbundsdirektionen fattar beslut om att inrätta en Krisledningsnämnd (KLN) i KSON med tillhörande reglemente.
2. Efter bildandet av KLN beslutar denna nämnd att fastställa handlingsplanen.
3. I samband med beslut om handlingsplan beslutar KLN också hur själva implementeringen ska gå till. Implementeringen genomförs på följande sätt:
  - En projektledare anställs på halvtid 1 år för genomförande och stöd samt samordning.
  - En risk- och sårbarhetsanalys (RSA) genomförs först på KSON:s förvaltning
  - Alla utförare i Norrtälje kommun som KSON har avtal med och KSON grupperas med utgångspunkt vilka indikatorer som respektive ska uppfylla. Alla behöver inte uppfylla alla indikatorer.
  - Alla utförare i Norrtälje kommun som KSON har avtal med och berörd personal vid KSON:s förvaltning utbildas i RSA och hur arbetet ska följas upp/utvärderas.
  - Därefter genomförs RSA hos alla utförare under en period av 2-3 år enligt en i förväg bestämd plan.
  - Krisledningsnämnden bör sammanträda minst en gång per år för att följa arbetet med implementeringen.
  - Huruvida KSON behöver en TiB (tjänsteman i beredskap) med beredskap dygnet runt alla dagar på året får utredas av projektledare i samverkan med kommunen och landstinget.

Målområde 1: KSON och dess utförare ska ha god kunskap om risker och sårbarheter som kan påverka verksamheten

Effektmål

Beskrivning	Mäts med indikatorerna
KSON och utförarens risker och sårbarheter är identifierade.	1, 2, 3, 4 och 6
Riskerna är analyserade och värderade.	1, 2, 3, 4, 5 och 6

Indikatorer

Indikator
(1) Förvaltningen och utförare har rapporterat en sammanställd risk- och sårbarhetsanalys till krisledningsnämnden.
(2) Redovisningen av risk- och sårbarhetsanalysen är fastställd av förvaltningens krisledningsnämnd/utförarens styrelse/VD.
(3) Samtliga delar av förvaltningens/utförarens verksamhet beaktas och vid behov involveras i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser.
(4) Det finns rutiner för att ta till vara erfarenheter från inträffade händelser och övningar.
(5) Risker prioriteras och listas utifrån riskvärdering.
(6) Arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser utgår från skyddsvärden i verksamheten och beaktar även verksamhetskraven, under störda förhållanden.

Målområde 2: KSON och dess utförare ska ha en planering för hur risker och sårbarheter ska undanröjas och minskas

Effektmål

Beskrivning	Mäts med indikatorerna
Kunskap om risker och sårbarheter integreras och omhändertas i verksamhetsplanering.	7, 8, 11, 12 och 13.
Kunskap om risker och sårbarheter beaktas i kontinuitetsplanering.	7, 8, 9, 10 och 13.
Identifierade behov av åtgärder integreras och beaktas i budget- och investeringsprocessen.	7, 8, 13, och 14.

Indikatorer

Indikator

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

(7) Risk- och sårbarhetsanalysen används som underlag vid planering och beslut om åtgärder för att stärka förvaltningen/bolagets krisberedskap.
(8) Relevanta delar av redovisningen från risk- och sårbarhetsanalysen görs tillgängliga för beslutsfattare och anställda samt berörda aktörer inom ansvarsområdet.
(9) Det finns rutiner och planer för att upprätthålla verksamhetskritiska funktioner som förvaltningen och utförare bedriver eller ansvarar för. <i>Minikrav är att det ska finnas kontinuitetsplaner för elförsörjning, försörjning av varor och materiel, elektroniska kommunikationer, vattenförsörjning, transporter, drivmedelsförsörjning, värmeförsörjning, personalförsörjning samt läkemedelsförsörjning.</i>
(10) Planen för hantering av extraordinära händelser och planerna för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet kontrolleras minst en gång per år och revideras vid behov.
(11) Förvaltningen och utförare ställer krav på informationssäkerhet i förhållande till externa aktörer
(12) Det finns en utbildnings- och övningsplan som efterföljs.
(13) De högst värderade riskerna och sårbarheterna är behandlade genom planer och åtgärder
(14) Samtliga åtgärder för att behandla de högst värderade riskerna och sårbarheterna är finansierade.

Målområde 3: KSON och dess utförare ska ha en god förmåga att hantera en extra ordinär händelse

Effektmål

Beskrivning	Mäts med indikatorerna
Förvaltningen och utförare har utbildade och övade krishanteringsorganisationer.	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 26
Förvaltningens och utförarens verksamheter kan ledas från robusta ledningsplatser.	20, 21, 25, 30, 31
Genom kontinuitetsplaneringen har Förvaltningens och utförarens verksamheter säkrat försörjningen av materiel och resurser.	17, 27, 28, 29

Indikatorer

Indikator
(15) Det finns en övad och utbildad beredskapsfunktion eller motsvarande organisation som har beredskap dygnet runt alla dagar på året.
(16) Förvaltningen och utförare bedriver omvärldsbevakning i syfte att tidigt kunna identifiera och varna för extraordinära händelser som kan få stor påfrestning på den egna verksamheten.
(17) Förvaltningen och utförare har en fastställd plan för hur de ska hantera extraordinära händelser.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

(18) Det finns dokumenterade rutiner för att aktivera krishanteringsorganisationen.
(19) Det finns en beslutsordning med angivet mandat för krishanteringsorganisationen.
(20) Inom krishanteringsorganisationen finns möjlighet att bedriva: operativ ledning, samverkan, omvärldsbevakning, framtagande av lägesbild, kriskommunikation och/eller analys av händelseutvecklingen av en händelse på kort och lång sikt.
(21) Förvaltningen och utförare har fastställda rutiner för att upprätta och förmedla en samlad lägesbild inom förvaltningens/bolagets ansvarsområde avseende extraordinära händelser.
(22) Förvaltningen och utförare har fastställda rutiner för deltagande i interna eller externa samverkanskonferenser.
(23) Förvaltningen och utförare har fastställda rutiner för information till berörda/allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.
(24) Det finns informationskanaler för att ta emot och dela information vid extraordinära händelser.
(25) Det finns alternativa lösningar för att upprätthålla Förvaltningens och utförarens prioriterade kommunikation.
(26) Krishanteringsorganisationen har övats under det gångna året.
(27) Förvaltningen och utförare har genomfört en behovsanalys av vilka materiella och personella resurser som krävs för att hantera extraordinära händelser.
(28) Förvaltningen och utförare har uppdaterad/aktuell dokumentation rörande vilka interna materiella och personella resurser som finns tillgängliga vid en extraordinär händelse. <i>Exempelvis mobil reservkraft, pumpar, reservvatten, egen personal, kontrakterade entreprenörer och leverantörer.</i>
(29) Det finns rutiner för att genomföra underhåll och kontrollera funktionalitet på de materiella resurserna som endast används vid extraordinära händelser.
(30) Lokalerna till krishanteringsorganisationen är utrustade och testade avseende åtminstone: <ul style="list-style-type: none"> • elförsörjning, med möjlighet till reservkraftförsörjning, till lokaler, arbetsplatser och tekniska system • it-försörjning • tekniska system för kommunikation och samlad lägesbild tillgång till vatten för hantering av mat, dryck och hygien
(31) Det finns utpekad alternativ lokalisering för krishanteringsorganisationen.

Målområde 4: Samordning av krishantering med andra aktörer i krishanteringssystemet

Effektmål

Beskrivning	Mäts med indikatorerna
Förvaltningen och utförare har i förväg och i samverkan utarbetade rutiner med externa aktörer.	32, 33, 35, 40, 41

Samverkande aktörers roller, uppdrag och ansvar är tydliggjorda.	32, 33, 34, 35, 39, 40, 41
Utarbetade gemensamma rutiner är praktiserade eller övade.	36, 37

Indikatorer

Indikator
(32) Förvaltningens och utförares planering för att förebygga risker och sårbarheter samt planer för att hantera extraordinära händelser är framtagen i samverkan med andra aktörer, såväl offentliga som privata.
(33) Förvaltningen och utförare har tagit initiativ till att aktörer inom ansvarsområdet samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet inför hanteringen av extraordinära händelser.
(34) Personalen i krishanteringsorganisationen har utbildning och kännedom om sin och förvaltningens/bolagets roll och ansvar vid en extraordinär händelse.
(35) Personalen i krishanteringsorganisationen har kännedom om andra relevanta aktörers roller och ansvar vid extraordinära händelser.
(36) Förvaltningen och utförare har under det gångna året deltagit i planering, genomförande eller utvärdering av samverkansövning på lokal och/eller regional nivå.
(37) Förvaltningen och utförare har utvärderat de övningar som genomförts under det gångna året
(38) Det finns avtal och/eller överenskommelser med externa aktörer om förstärkningsresurser vid extraordinära händelser.
(39) Det finns rutiner för att begära och ta emot förstärkningsresurser (materiella och personella) från externa aktörer (lokala/regionala/nationella/internationella) i samband med extraordinära händelser.
(40) Förvaltningen och utförare ställer krav på robusta upphandlingar i enlighet med krisberedskapsplanen.
(41) Förvaltningen och utförare följer årligen upp kraven i robusta upphandlingar, i syfte att säkerställa de kritiska leveranserna.